

Nagy-Budapest felé.

— Az elővárosok gazdálkodása. —

(Saját tudósítónktól.) Bizonyos, hogy nem sok idő múlva el fog következni a környékbeli községeknek a fővárosba való beolvasztása, nekünk tehát kötelességünk figyelemmel kísérni Budapest elővárosainak gazdálkodását, hiszen mi, budapesti polgárok fogunk majd megfizetni minden elkövetett könnyelműségért. A beolvasztásra már történtek is lépések, így a múlt esztendőben az államrendőrség hatáskörének a kiterjesztése Kispest-Pestszentlőrincre, Erzsébetfalvára (Ujpesten már régebb idő óta államrendőrség van); legújabbán a záróra törvénynek Budapestre és környékére való együttes alkalmazása.

Nagy-Budapest megvalósítását a hiúsági szemponton felül kétségtelen nagyfontosságú közigazgatási és szociális érdekek is sürgetik. Éppen a kérdés nagy fontossága miatt óvatosan kell kezelni és a legalaposabban előkészíteni a főváros előhelyeit a beolvasztásra. A fővárosi adminisztráció nagyon rászorul a kritikára, de a főváros környéki községek züllött igazgatásával szemben a legsúlyosabb aggodalmaink vannak. A közigazgatás drágasága, a túltengő bürokratizmus egyik nagy hátráltatója a környéki községek fejlődésének. Ujpestenek, a legnagyobb elővárosnak az 1912. évi költségvetés szerint összes költségelőirányzata 1,290.615 korona volt, ebből pusztán közigazgatási, tuynomórészt személyi kiadásoképpen 370.937 koronát irányoztak elő. Tehát maguk a közigazgatási személyi kiadások mintegy 30%-ot tesznek ki. Nem csoda, ha a pótdadó már 53% s különböző címeken még jóval többre is felmegy.

Még ennél is kedvezőtlenebbek a viszonyok Kispesten. Ott csupán a személyi kiadások 163.060 koronára rugnak, ami a 460.633 koronát tevő összes kiadásnak mintegy 35%-a. S bár a humanitárius, kulturális kiadások ugyyszólván a semmivel egyenlők, a pótdadó mégis 60 százalék.

Lélekszám szerint Erzsébetalva áll a harmadik helyen az elővárosok között. Ennek a harminckétezer

lakóju nagyközségnek az összes kiadása 1912-ben 422.342 korona volt. Ebből az összegből a személyi kiadásokra 122.794 korona esik, ami körülbelül 28.5%-nak felel meg. A közegészségügyi és kulturális kiadások itt is a minimálisak, bár a lakosságnak 54% pótdadó terhe nyomja a vállát.

A közigazgatás e drágasága a speciális magyar viszonyokban leli magyarázatát. A protekció a főoka az előhelyek túlhajtott bürokratizmusának is. Nagy számmal vannak a felesleges munkaerők, akiket valamelyik befolyásos rokonuk a község terhére „behozott”. Szomorúan igazolja ezt az ujpesti városi igazgatás megvizsgálására kiküldött bizottság, amely kimutatta, hogy az ujpesti adminisztráció negyvenegy fölösleges, szükségtelen, teljesen nélkülözhető alkalmazottal van megterhelve.

A helyi klikkek darázsészkebe kell előbb beleszúrni, a lehetetlen közigazgatást kell előbb megreformálni, mert csakis így történhetik meg simán, rázkódtatás nélkül a beolvasztás. S éppen ezért kötelessége Budapestnek figyelemmel kísérni a környékbeli községek ügyeit. Az elővárosokban ma már a mi zsebünkre gazdálkodnak.

		Iktatószám	
		Budapestre vonatkozó újságjuttatások	
Szerző		Hely	
Cím		Idő	
Forrás: <i>Pesti napló</i>		Idő: <i>1913 VIII/30</i>	
(Hely)		(Köl. v. fiz.)	
Személy		Helyszám	
Osztályozás		725.081	